

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Vzpostavitev pogojev za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti in nadzor nad njunim izvajanjem

Revizija smotrnosti poslovanja
Revizijsko obdobje: 1. 1. 2017 do 30. 6. 2021

Izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
(prej Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo)
mora predpisati izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti in opravljati nadzor nad njunim izvajanjem.

Občine so morale do 15. 10. 2017 sprejeti odloke in uskladiti dejavnost z Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej) in s podzakonskimi predpisi.

POGREBNA DEJAVNOST:

24-urna dežurna služba

- obsega vsak "prvi prevoz" pokojnika
- je gospodarska javna služba (GJS)

KDO JO IZVAJA?

izvajalec, ki ga določi občina

tržna pogrebna dejavnost

- drugi prevozi pokojnika
- priprava pokojnika
- upepelitev pokojnika
- priprava in izvedba pogreba

KDO JO IZVAJA?

izvajalci dejavnosti z dovoljenjem ministrstva

POKOPALIŠKA DEJAVNOST:

upravljanje pokopališč

- zagotavljanje urejenosti pokopališč, investicije in investicijsko vzdrževanje
- oddajanje grobov v najem, vodenje evidenc in izdaja soglasij

KDO GA IZVAJA?

upravljavci, ki jih določi občina

urejanje pokopališč

- investicije v pokopališče in objekte na pokopališču

KDO GA IZVAJA?

občina

Izvedba in stroški pogreba

NAROČNIK POGREBA plača celotne stroške pogreba, in sicer:

NAJEMNIK GROBA plača:

OSNOVNI POGREB
s krsto 533–1.207 €
z žaro 313–1.500 €
z raztrosom 207–1.207 €
207–1.500 €

+ **24-urna dežurna služba**
64–309 €

+ **drugi prevozi pokojnika**
po ceniku izvajalca

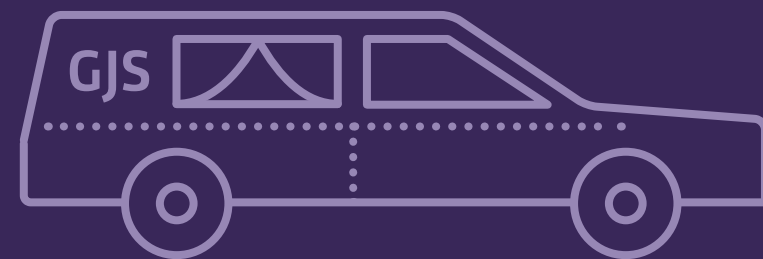
+ **upepelitev** (če je potrebna)
cca 200 €

+ **dodatne storitve ob pogrebu**
(cvetje, glasba, pevci, govorniki, verski obred ...)
po ceniku izvajalca

grobino
vsako leto 7–43 €

Cena OSNOVNEGA POGREBA pogosto presega zakonsko določeno najvišjo ceno!

Pomembnejše ugotovljene neučinkovitosti

Pomanjkljiva ureditev 24-urne dežurne službe

4 pobude za oceno ustavnosti!

dvoumna opredelitev 24-urne dežurne službe
> različne razlage ministrstva in sodišč

niso določene izjeme, kjer storitev ni potrebna
> pokojnik se že nahaja v ustreznih prostorih
> zaračuna se "prvi prevoz", čeprav se ne izvede

nista določena oblikovanje cen in njen plačnik
> storitve niso dostopne pod enakimi pogoji

PRIMER:

podizvajalec opravlja storitve za izvajalca 24-urne dežurne službe za 86 €, ta pa jih zaračunava naročnikom po 146 €

PRIMER:

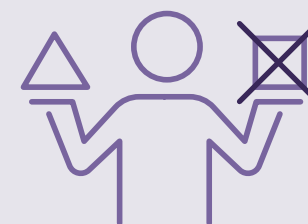
izvajalec 24-urne dežurne službe za 2 km prevoza zaračuna 190 €

Omejevanje tržne pogrebne dejavnosti

v osnovni pogreb **niso vključeni vsi nujni stroški** za njegovo izvedbo
> plačilo osnovnega pogreba presega zakonsko višino 1.207 €

čeprav je izvedba pogreba tržna dejavnost, **občine lahko določijo, da del pogreba izvede upravljavec pokopališča**
> naročnik pogreba ne more sam izbrati pokopališkega pogrebne moštva

konkurenčna prednost izvajalcev 24-urne dežurne službe
> pridobijo 90% naročil pogrebov

Pomembnejše ugotovljene neučinkovitosti

Pomanjkljiva ureditev pokopališke dejavnosti

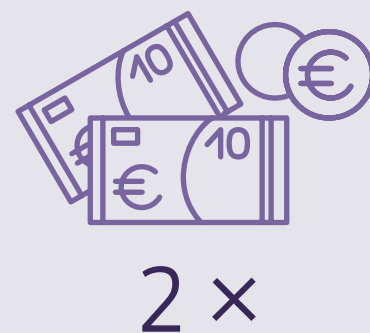
pokopališka dejavnost **v predpisih ni določena** kot GJS

> **dejavnost ni regulirana**

(ni metodologije za oblikovanje cen storitev upravljanja pokopališč, ni standardov in normativov za pokopališko dejavnost)

> **storitve niso dostopne vsem pod enotnimi pogoji**

> **velike razlike v cenah storitev upravljanja pokopališč**
(od 80 do 1.505€)

zakon dopušča **dvojno zaračunavanje** storitev najema pokopaliških objektov ter storitev grobarjev in pokopališkega pogrebnega moštva

čeprav javna podjetja upravljajo pokopališča v 40% občin, ministrstvo **ni zagotovilo pravne podlage**, da občina za upravljavca neposredno določi javno podjetje

čeprav morajo občine zagotoviti upravljanje vseh pokopališč do leta 2026 in so lastnice pokopališč le v 37% občin, jim ministrstvo **ni obrazložilo razpolagalnih pravic**

Pomembnejše ugotovljene neučinkovitosti

Neustrezno izvajanje drugih nalog

zamude s pripravo podzakonskih aktov

> **izvajalci in občine pogrebne dejavnosti niso mogli pravočasno uskladiti s predpisi**

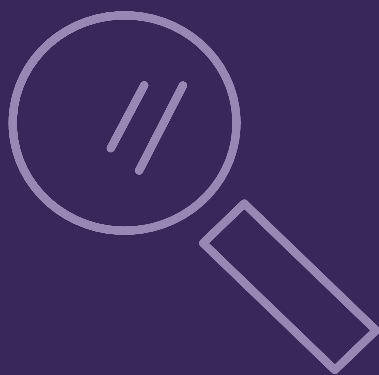
izdaja dovoljenj za pogrebno dejavnost vlagateljem, ki **niso izpolnjevali vseh pogojev**

> **inšpekcija je izrekla ukrepe v 45% pregledanih primerov**

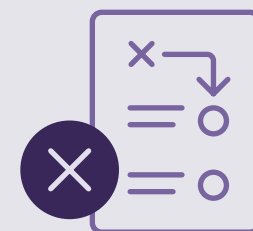

nepravilno vodenje evidenc o izvajalcih pogrebne dejavnosti

> **tretjina podatkov je nepravilna**

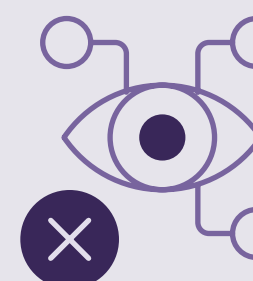

Pomanjkljiv nadzor

ni bil vzpostavljen postopek pridobivanja in vodenja podatkov o uskladitvi dejavnosti s predpisi

> **nerazpolaganje s popolnimi in pravilnimi podatki**

neizvajanje nadzorov nad skladnostjo predpisov občin in njihovega izvajanja s predpisi

> **nepravilno izvajanje dejavnosti v nekaterih občinah**

nespremljanje poročanja izvajalcev 24-urne dežurne službe

> **nepravilnosti pri oblikovanju cen**

MNENJE RAČUNSKEGA SODIŠČA

Ministrstvo je bilo pri vzpostavitvi pogojev za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti ter pri nadzoru nad njunim izvajanjem v obdobju, na katero se nanaša revizija, **neučinkovito.**

Računsko sodišče je od ministrstva **zahtevalo izvedbo popravljalnih ukrepov** za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti v predpisih in mu podalo **priporočila** za izboljšanje poslovanja.

Število občin z usklajeno pogrebno in pokopališko dejavnostjo

sprejem odloka o pokopališkem redu

144 občin DA

68 občin NE

zagotavljanje upravljanja pokopališč

141 občin DA

71 občin NE

zagotavljanje urejanja pokopališč

128 občin DA

84 občin NE

zagotavljanje 24-urne dežurne službe

64 občin DA

148 občin NE

Posledice neučinkovitega ravnanja ministrstva

več kot 3 leta in pol po zakonskem roku za uskladitev dejavnosti jih **veliko občin še vedno ni uskladilo**

v določenih občinah so se dejavnosti **izvajale neustrezno**

storitve niso bile dostopne vsem uporabnikom **pod enakimi pogoji**